

EUROPEAN
ALUMINIUM
AWARD 2009

ALUMINIUM IN RENOVATION

Jury rapport
Benelux Aluminium Award
2009

ALUMINIUM IN RENOVATION

Voorwoord

De Aluminium in Renovatie Award competitie loopt het gehele jaar 2009 en bestaat uit nationale voorrondes, gevolgd door een Europese finale, om te bepalen welke renovatieprojecten met aluminium het meest opvallend zijn.

In de Benelux organiseren het Nederlandse en Belgische Aluminium Centrum in nauwe samenwerking met de VMRG en de VAS gezamenlijk de Award voorronde. Winnaars uit Nederland en België zijn automatisch genomineerd voor de Europese finale.

De Europese Aluminium in Renovatie Award is een tweejaarlijkse prijs die is uitgeschreven door de Europese Aluminium Association (EAA) in Brussel, in nauwe samenwerking met Aluminium for Future Generations (AFFG).

In dit juryrapport leest u welke inzendingen vanuit Nederland en België een Benelux Award of één van de extra prijzen hebben gewonnen.

Alle prijswinnaars zijn automatisch genomineerd voor de Europese finale.

Inzendingen 2009:

In totaal gingen 26 inzendingen, 6 uit België en 20 uit Nederland, mee naar een Benelux in Renovation Award 2009 in één van de twee categorieën.

Woningbouw (10)

Galerijflat de Valk, Apeldoorn (NL)
Ingelandenflat , Weesp (NL)
Loftappartementen in fabrieksloods, Ridderkerk (NL)
Flats Kerschoten, Apeldoorn (NL)
Flatgebouw Johannes Huslaan, Hilversum (NL)
Woningen Jagershoef, Eindhoven (NL)
Residentie Belvedere, Gent (B)
Residentie Huybens Otten , (B)
Spinnerij De Stoop, Kortrijk (B)
De Torenflat, Zeist (NL)

Bedrijfsgebouwen (16)

Afrika Museum, Berg en Dal (NL)
Natuurcafé La Porte, Driebergen-Zeist (NL)
Europa College, Brugge (B)
Hoppenhof, Heerlen (NL)
Hotel Restaurant De Limbourg, Sittard (NL)
Ministerie van Financiën, Den Haag (NL)
50 KV Schakelstation, Apeldoorn (NL)
Bedrijvencentrum Kempen, Geel (B)
Willem Einthovengebouw, Leiden (NL)
Gebouw OTB & OS TU Delft, Delft (NL)
Kantoor Boelenlaan 32, Amsterdam (NL)
Penthouse Las Palmas, Rotterdam (NL)
Sacramentskerk, Gouda (NL)
TRIAGE-Lavoir de Binche, Binche (B)
Vijverhof-Valkenhuis, Den Haag (NL)
Watersnoodmuseum, Ouwkerk (NL)

Van elke inzending is een presentatie te bekijken op www.aluminium-award.eu

Samenstelling jury

De onafhankelijke jury van de Benelux voorronde is samengesteld uit personen uit de wereld van architectuur, techniek en vakmedia in Nederland en België en bestaat uit:

Voorzitter

Prof. Jan Brouwer (NL), architect

Leden

Werner Desimpelaere (B) , architect en stedenbouwkundige , Buro 2 *

Cyriel Clauwaert (B), Belgian Construction Certification Association (BCCA)

Prof. Frans Soetens (NL), TNO/hoogleraar aluminiumconstructies TUE**

Bart Denys (B), hoofdredacteur vakbladen Architect, Projecto en Schrijnwerk

Marcel Henst (NL), hoofdredacteur dagblad Cobouw

Secretaris

Johan Jongejan (NL), Aluminium Centrum

* bij het juryberaad vertegenwoordigd door Patrik Steels, Buro 2

** bij het juryberaad vertegenwoordigd door Dianne van Hove, TUE

Jury oordeel

Bij de beoordeling van de inzendingen is door de jury rekening gehouden met de volgende criteria:

- zinnig gebruik van aluminium
- efficiënt energiegebruik en – verbruik
- hedendaags ontwerp
- lifecycle thinking
- sociaal economische impact
- toegevoegde waarde aan het originele gebouw

In zijn algemeenheid is de Jury aangenaam verrast door het hoge gehalte van de inzendingen en de grote variatie in aangeboden projecten. Dat maakte het doen van een keuze voor de diverse prijswinnaars tot een moeilijke en zorgvuldige afweging.

Een punt van kritiek is dat een aantal inzendingen van (te) beperkte technische informatie waren voorzien. Daardoor wordt het geven van een juiste beoordeling bemoeilijkt. Ook was bij een aantal inzendingen moeilijk in te schatten wat de bijdrage van aluminium was in de totale renovatie. Een mooie serie foto's alleen is niet voldoende.

Desalniettemin heeft de jury na zorgvuldige afweging de prijswinnaars kunnen vaststellen.

Toegekend zijn 2 Awards en 6 deelprijzen verdeeld over de 2 categorieën.

Alle prijswinnaars zijn automatisch genomineerd voor de Europese Aluminium in Renovation Award 2009 die in november in Brussel wordt uitgereikt.

Categorie Woningbouw

Winnaar Benelux Award 2009:

Residentie Huybens Otten, Herent (B)

Denef Mattelaer Oosters
Architecten (DMOA),
Heverlee / Industriebouw
Schriers, Peer

Bij deze verbouwing van een vrijstaande woning uit de jaren '50 werd de slecht gepositioneerde achterbouw vervangen door een 'licht' aluminium volume op een betonnen sokkel, waarbij één zijde zweeft over het terrein en de helling naar de kelder. Om tot een rustige harmonie tussen bestaand en nieuw te komen, werd gekozen voor een sobere vormtaal.

De uitbreiding trekt zich los van de van de oude woning door een lichtstraat. Deze breuk met de bestaande woning wordt geaccentueerd door de keuze voor aluminium golfplaten als gevelbekleding. Door het gebruik van kleine golfjes (15/40mm) verdwijnt de connotatie met het industrieële en geeft het een eigen modern karakter aan de woning. Om niet aan privacy te moeten inboeten en toch voldoende licht binnen te laten werd er gebruik gemaakt van geperforeerde aluminium golfplaatjes die voor een aantal ramen zijn bevestigd.

Toelichting van de jury:

Dit project bestaat uit een bescheiden maar zorgvuldig uitgevoerde uitbreiding van een bestaande woning. De donkere doos onderscheidt zich positief door een goede toepassing van aluminiumbekledingen die deels zijn geperforeerd. Ook de detaillering is zorgvuldig en terughoudend uitgevoerd.

Categorie Woningbouw

Winnaar extra prijs voor Ramen en Deuren:

Spinnerij De Stoop, Kortrijk (B)

Architect Bart Van De Kerckhove, Kortrijk/ Durv Schrijnwerk, Zottegem

De renovatie van dit beschermd monument, waarbij de oude textielfabriek een bestemming voor lofts en kantoren kreeg, gebeurde onder toezien oog van Monumenten en Landschappen. Het behoud van het oorspronkelijke uitzicht van het gebouw was een must. De kleine ruitjes aan de voorgevel zijn behouden en uitgevoerd in staal. Voor de andere gevels opteerde men voor modern aluminium schrijnwerk. De slanke Ligna-profielen van zijn visueel nauwelijks te onderscheiden van de oorspronkelijke stalen ramen waardoor het imposante architectuurbeeld intact blijft. Elk profiel heeft drie kamers en bevat omegavormige polyamidestrips die met glasvezels versterkt zijn waardoor de warmtegeleiding vermindert. Hierdoor kon men in één keer het probleem van esthetiek en isolatie oplossen, wat met staal niet lukte. Ingeval van stalen ramen moest men namelijk een oplossing met twee achter elkaar geplaatste ramen gebruiken.

Toelichting van de jury:

Aluminium wordt steeds vaker toegepast bij de renovatie van monumenten. Ook bij de Stoop is dat het geval. De schaal van de raamindeling is weliswaar gewijzigd maar door de imposante baksteenarchitectuur is de uitstraling vrijwel gelijk gebleven.

Slanke driekamer profielen zijn in de plaats gekomen van stalen raamprofielen. Hierdoor werd de funktiewijziging van het pand van bedrijfsbestemming naar woonbestemming eenvoudig.

Categorie Woningbouw

**Winnaar extra prijs voor Gevels en Daken +
Winnaar extra prijs voor Energy Efficiency**

De Torenflat, Zeist (NL)

Frowijn de Roos Architecten, Zeist /Kremers Aluminium, Tilburg

De Torenflat omvat 484 woningen aan middengangen op 19 woonlagen. Een van de belangrijke doelstellingen van de renovatie, die geheel in bewoonde toestand is uitgevoerd, was het opheffen van alle koudebruggen in het complex. Dit heeft men aangepakt door het hele gebouw te omhullen met een 'warme jas', een thermische schil die uit volledig geprefabriceerde aluminium gevelementen bestaat. Door het omhullen van het gebouw werden balkons veranderd in loggia's, en daarmee de gebruiksduur gedurende het jaar van deze buitenruimten aanzienlijk verlengd. Het traditionele 'spekkoek' uiterlijk van de flat is omgevormd naar een monoliet karakter.

Toelichting van de jury:

De nieuwe thermische schil in aluminium en glas maakt het mogelijk om de exploitatie van deze torenflat aanmerkelijk te verlengen. De koudebruggen worden hierdoor opgelost en de oorspronkelijke balkons worden aan de woonruimte toegevoegd in de vorm van loggia's.

De prefab aluminiumgevelementen waren uitstekend geschikt om zo'n operatie uit te voeren. In een werkdag werd een woning voorzien van een nieuwe schil.

Categorie Bedrijfsgebouwen

Winnaar Benelux Award 2009 :

Penthouse Las Palmas, Rotterdam (NL)

Bentham Crowel Architecten, Amsterdam / Sorba Projects, Winterswijk & Inteco, Boxtel

'Las Palmas' staat als multifunctioneel verzamelgebouw met culturele en commerciële functies (25.000 m²) synoniem voor nieuwe stedelijkheid op de Wilhelminapier in Rotterdam. Het gerestaureerde gebouw is uitgebreid met een penthouse-achtig kantoor. Alle zichtbare gesloten geveldelen aan de binnen- én buitenkant van Penthouse Las Palmas zijn in aluminium uitgevoerd. Het gebouw is uitgevoerd met een aluminium beplating, die zich over het volume heen lijkt af te rollen; van kopgevel naar dak/plafond, verder naar de volgende kopgevel, en dan naar de vloer c.q. de onderkant van het gebouw.

Toelichting van de jury:

De relatie tussen de uitbreiding en het bestaande karakteristieke Werkplaatsengebouw (een voorbeeld van het Nieuwe Bouwen) is op een specifieke manier tot uitdrukking gebracht. Het gerestaureerde gebouw is voornamelijk opgetrokken in beton en staal terwijl het penthouse een moderne aluminiumuitstraling heeft. Op de begane grond wordt reeds een relatie gelegd tussen de oorspronkelijke materialen en het aluminium. De nieuw aangebrachte kern is eveneens bekleed met aluminium evenals de entreezone.

Categorie Bedrijfsgebouwen

Winnaar extra prijs voor Gevels en Daken

Bedrijvencentrum Kempen, Geel (B)

Architectenbureau dmvA,
Mechelen / Gevelbouw
C.Vorsselmans, Loenhout

Bij de renovatie van het object is de oude gevel vervangen door een nieuwe die geïnspireerd is op een barcode: de metafoor voor de commerciële activiteiten die binnen plaatsvinden. Ten behoeve van het barcode effect werden er speciaal

voor dit werk kliklijsten geëxtrudeerd uit 2 delen. Hierdoor kon de voorzijde van de kliklijst in wit RAL 9016 en de zijkant van de kliklijst in RAL 9017 gepoedercoat worden. De witte voorzijde wordt geaccentueerd door LED verlichting die onderaan de kliklijsten gemonteerd worden.

Bedrijvencentrum Kempen bleef tijdens de volledige renovatie operationeel. Dit betekent dat er per twee modules van 5m op één dag een stuk uitgebroken en volledig terug dicht gezet moest worden. De toegevoegde waarde van aluminium zorgde voor een korte verwerkingstijd en de relatief lichte handelbaarheid op de bouw waardoor er snel gebouwd kon worden en de hinder tijdens de renovatiewerken beperkt bleef.

Toelichting van de jury:

De gedaanteverwisseling van dit complex na het aanbrengen van de aluminium gevels is zeer opvallend. Een tweederangs bedrijfspand werd omgebouwd tot een modern uitziend bedrijvencentrum. Zorgvuldige detaillering, inclusief de ledverlichting op de kliklijsten waren mogelijk door een sterke mate van prefabricage.

Oude gevel

Nieuwe situatie

Categorie Bedrijfsgebouwen

Winnaar extra prijs voor Energy Efficiency

Ministerie van Financiën, Den Haag (NL)

Meyer en van Schooten Architecten,
Amsterdam / Scheldebouw, Heerlen

Het Ministerie van Financiën in Den Haag is ingrijpend veranderd. Het financiëgebouw heeft een eigentijdse en open uitstraling gekregen. Het kenmerkende brutalistische karakter is gehandhaafd en er zijn nieuwe mogelijkheden gecreëerd. De kleine binnentuin is getransformeerd tot een licht atrium met vergadercentrum. De grote binnentuin is een voor publiek toegankelijk hof geworden met toegang tot de centrale entree. Op de hoek Korte Voorhout/Prinsessegracht is een transparante wintertuin gecreëerd. Van een gesloten gebouw met een complexe logistiek is door een doorbraak in de gevel aan het Korte Voorhout een toegankelijk gebouw ontstaan waarbij de looplijnen korter zijn gemaakt en de functies efficiënter zijn gepositioneerd. Het project Ministerie van Financiën, is mede dankzij het aluminium gevelsysteem een onderscheidend gebouw geworden.

Oordeel van de jury:
Ogenschijnlijk speelt aluminium bij deze renovatie geen overheersende rol, maar bij nadere bestudering blijkt dat het aluminium gevelsysteem achter het geheel glazen buitenblad een interessante bijdrage levert aan het totale beeld. Door deze dubbele gevel is de energieconsumptie in het gebouw drastisch teruggeschroefd.. Interessant is de aluminium constructie achter het horizontale en verticale glas op de bovenste verdieping.

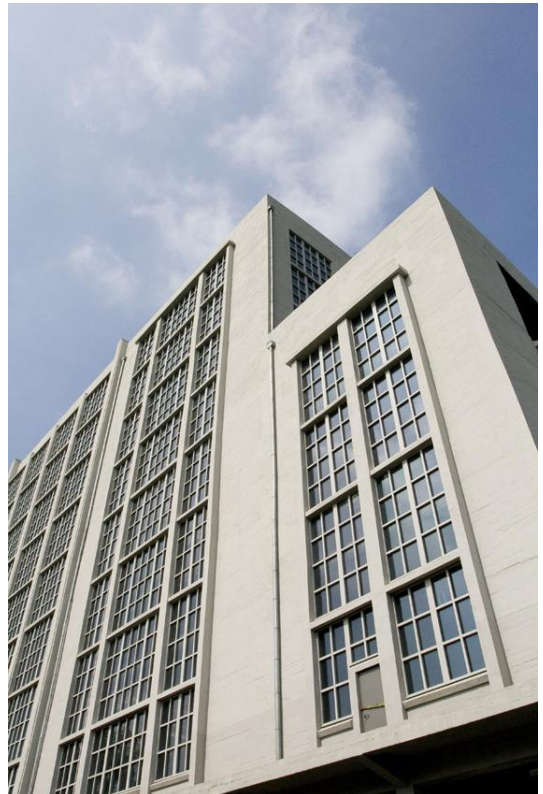
Categorie Bedrijfsgebouwen

Winnaar extra prijs voor Deuren en Ramen

TRIAGE-Lavoir de Binche, Binche (B)

Architect TPF-Engineering & Arcoteam, Bruxelles/
Constructeur Henri DETHIER Fils, Waimes & Atalu, Ath

Deze oude steenkoolwasserij ondergaat een intensief renovatietraject. De industriële functie van het gebouw zal verruild worden voor bijzondere kantoor- en bedrijfsruimten voor ondernemingen. Het gebouw maakt deel uit van de geschiedenis van de streek met haar oude koolmijnen. Binnen het project is door het architectenbureau bewust gekozen voor hedendaagse materialen, zoals bepleistering in primaire kleuren, vloerbedekking in epoxy, skeletbouw uit roestvast staal, aluminium en glas. De aluminium profielen van de ramen werden speciaal ontworpen om zich probleemloos in het gebouw te integreren. De technische uitdaging lag hem in het ontwikkelen van een raamsysteem met onzichtbare vleugels, geïntegreerd in draagkaders met specifieke afmetingen. Het raamsysteem heeft de oorspronkelijke ramen vervangen die bestonden uit geprefabriceerd beton met enkel glas. De totale oppervlakte bedraagt ongeveer 3.000 m².

Toelichting van de jury:

De aluminium extrusie techniek leent zich goed voor specifieke toepassingen. Ook in dit gebouw, een historisch monument, blijkt dat opnieuw. De speciaal ontworpen profielserie voor de raampartijen sluit goed aan bij de oorspronkelijke uitstraling. De renovatie is begeleid door een commissie bestaande uit kunsthistorici, architecten en monumentenspecialisten. De afwerking van de aluminium gevelonderdelen is door een speciale thermolakmethode zodanig ontwikkeld dat het resultaat zo dicht mogelijk overeenkomt met het oorspronkelijke beton uiterlijk.

Reglement Aluminium in Renovation Award 2009

Algemeen

1) De Europese Aluminium in Renovatie Award is een tweejaarlijkse prijs, uitgeschreven door de Europese Aluminium Associatie (EAA) in Brussel, in nauwe samenwerking met Aluminium for Future Generations (AFFG) en de Nationale branche organisaties in Europa. ***

De Benelux Aluminium in Renovatie Award competitie wordt gezamenlijk gehouden door het Aluminium Centrum Nederland en het Aluminium Centrum België.

De nationale voorcompetities worden gehouden om de Nationale Aluminium in Renovatie Award winnaars te bepalen en zo de genomineerde(n) te selecteren voor de Europese Award Competitie.

Nationale Award winnaars zijn automatisch genomineerd voor de Europese wedstrijd, Nationale jury's kunnen extra projecten selecteren voor een nominatie.

Een maximum van 10 nominaties per Nationale Award kan worden voorgedragen voor de Europese Aluminium in Renovatie Award 2009.

2) De Europese Aluminium in Renovatie Awards 2009 worden toegekend aan gerenoveerde projecten/gebouwen:

- waarin op een zinvolle en innovatieve manier aluminium is toegepast
- die na 1 januari 2006 zijn voltooid
- en die vallen in één van de aangegeven categorieën

Ieder project mag slechts meedingen in 1 categorie.

3a) Binnen het toepassingsgebied 'renovatie' wordt in 2009 een Award toegekend in twee categorieën:

- Woningbouw
- Bedrijfsgebouw

Daarnaast zijn er in bovengenoemde categorieën extra prijzen te winnen voor:

- Gevels en Daken
- Deuren en Ramen
- Energy Efficiency

3b) Architecten, hoofdbewoners/huiseigenaren, projectontwikkelaars en gebouwonwerpers kunnen deelnemen aan de Aluminium in Renovatie Award 2009. De locatie van een project of gebouw moet zich in Europa bevinden en bepaalt tevens voor welke nationale competitie de inschrijving geldt.

3c) Renovatie kan opgevat worden in ruime zin. Het omvat renovatie, restauratie en herbouw (met de bedoeling om de originele bestemming van een bestaand gebouw te wijzigen, bijvoorbeeld van industriële bestemming naar woonbestemming).

4) Bij de beoordeling van de inzendingen zal rekening gehouden worden met de volgende criteria:

- zinnig gebruik van aluminium
- efficiënt energiegebruik en – verbruik
- hedendaags ontwerp
- lifecycle thinking
- sociaal economische impact
- toegevoegde waarde aan het originele gebouw

5) Tenminste één complete fase van het project/gebouw moet zijn afgerond.

6) Producten of projecten dienen te worden ingeschreven door een vertegenwoordiger of een van de deelnemers vermeld onder 3b.

Selectie en jurering

7) Door een selectiecommissie worden per categorie de inzendingen beoordeeld op volledigheid van documentatie en getoetst aan het reglement. Inzendingen die aan de selectiecriteria voldoen worden mee naar een Benelux Aluminium in Renovatie Award 2009 in de betreffende categorie of naar één van de drie extra prijzen.

8a) De winnaars worden geselecteerd door een onafhankelijke jury

8b) Benelux Awardwinnaars zijn automatisch genomineerd voor de Europese wedstrijd. De jury van de Benelux competitie kan extra projecten nomineren met een maximum van 10 in totaal.

9) De jury zal een juryrapport opstellen waarin zij haar keuzes en werkwijze toelicht.

Extra Criteria

10) De inzending dient minimaal te bestaan uit de volgende onderdelen:

- a) een tekening van het project/gebouw of tekeningen met duidelijke visualisering door middel van één of meer foto's, dia's, tekeningen, schaalmodellen of maquette.
- b) een volledig ingevuld inschrijvingsformulier dat bij dit reglement is gevoegd. Onvolledig ingevulde formulieren worden niet geaccepteerd
- c) Inschrijving kost € 250,- excl BTW per project.

Overige bepalingen

11) Inzendingen worden alleen geaccepteerd als de organisatoren het recht hebben om elk voor ontwerp voor publicitaire doeleinden te gebruiken

12) De organisatoren en sponsors kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade aan of het verloren gaan van toegezonden materiaal. Inzendingen die niet aan de criteria voldoen worden geretourneerd.

13) Beslissingen van de jury zijn definitief en er kan niet over gecorrespondeerd worden.

Organisation and secretariat:

European Aluminium in Renovation Award
p/o de Ruijter Consultancy
PO Box 557 / 8440 AN Heerenveen / Netherlands

T +31(0)513-610666

E-mail: artsant@euronet.nl

Site: www.aluminium-award.eu